

WAALSE OVERHEIDSDIENST

[C – 2020/31146]

20 MEI 2020. — Besluit van de Waalse Regering tot oprichting van het domaniale natuurrezervaat "La Vallée d'Aise et Suchamps" te Bertrix en Cugnon (Bertix) en Herbeumont

De Waalse Regering,

Gelet op de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud, artikel 6, gewijzigd bij de decreten van 11 april 1984, 16 juli 1985 en 7 september 1989, artikel 9, gewijzigd bij het decreet van 11 april 1984, artikel 11, gewijzigd bij de decreten van 11 april 1984, 6 december 2001 en 2 mei 2019, alsook artikel 41, vervangen bij het decreet van 6 december 2001;

Gelet op het ministerieel besluit van 23 oktober 1975 houdende reglementering van de bewaking, de politie en het verkeer in de staatsnatuurrezervaten, buiten de wegen die voor het openbaar verkeer openstaan;

Gelet op het ministerieel besluit van 14 mei 1992 houdende oprichting van het domaniale natuurreservaat "Ardoisières" te Bertrix;

Gelet op de huurovereenkomst van gronden met het oog op de oprichting van een domaniaal natuurreservaat ondertekend met de gemeente Bertrix voor een duur van 30 jaar vanaf de inwerkingtreding van het besluit houdende oprichting van de innemingen van de "Ardoisière" te Bertrix als natuurreservaat en die hernieuwbaar is mits schriftelijk instemming van de partijen;

Gelet op het proces-verbaal inzake de beheersoverdracht van de percelen gelegen op de voormalige lign 163A Bertrix-Carignan opgesteld tussen het DGO1 en het DGO3 op 25 oktober 2012;

Gelet op de terbeschikkingstellingsovereenkomst van gronden gesloten op 25 augustus 2014 met de gemeente Herbeumont voor een stilzijdend hernieuwbaar periode van 30 jaar met het oog op de oprichting van de domaniale natuurreservaten van Herbeumont (Vallée d'Aise, Château d'Herbeumont, Chanmeule);

Gelet op de terbeschikkingstellingsovereenkomst gesloten op 19 juni 2019 met de vzw Natagora met het oog op de oprichting of de uitbreiding van domaniale natuurreservaten gelegen in de omtrek van het project LIFE+Herbages 11Nat/BE/001060, die voorziet in de teruggave ervan aan het Waalse Gewest op het einde van het genoemde LIFE;

Gelet op het bijzonder Beheersplan van het domaniale natuurreservaat "La Vallée d'Aise et Suchamps" te Bertrix en Cugnion (Bertrix) en Herbeumont;

Gelet op het advies van de Directie Grondwater van het Departement Leefmilieu en Water van het Operationeel directoraat-generaal Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu, gegeven op 12 april 2013;

Gelet op het advies van de afdeling "Natuur" van de beleidsgroep "Landelijke aangelegenheden", gegeven op 21 juni 2019;

Gelet op het advies van het Provinciecollege van de Provincie Luxemburg, gegeven op 14 november 2019;

Gelet op het gunstig geacht advies van het "Parc Naturel Ardenne méridionale";

Gelet op de krachtens het Milieuwetboek georganiseerde openbare onderzoeken die door de gemeenten Bertrix en Herbeumont tussen 2 september 2019 en 1 oktober 2019 werden gevoerd en die aanleiding hebben gegeven tot één opmerking betreffende de gronden buiten de omtrek van het reservaat en had geen rechtstreeks verband met de oprichting of het beheersplan van bedoeld natuurreservaat;

Gelet op het grote belang van de locatie die een mozaïek van habitats herbergt zoals heischrale graslanden, maaiweiden, voeselrijke ruigten en alluviale elzenbossen, maar ook een lesteengroevcomplex die opmerkelijke habitats omvat van het soort "kiezelpuinhellingen", waar de bleekgele hennepnetel groeit, en, in ruimere zin, verschillende soorten zoals de welriekende agrimonie, de meidruif, de gele zegge, het rood peperboompje, de bruinrode wespenorchis, het zandblauwtje, het vogelnestje, het klein wintergroen of de moerasgamander, of nog het klein heksenkruid, de zwanenbloem en de vaste judaspenning, alsook een bijzondere diversiteit aan waterweiden;

Overwegende dat het hele netwerk van ondergrondse leigroeven van de "Vallée d'Aise" bijzonder opmerkelijk is als overwinteringsplaats van meerdere soorten vleermuizen, waaronder de grote hoefijzerneus;

Overwegende dat de locatie ook verschillende patrimoniale soorten vlinders herbergt, waaronder de morgenrood, maar ook de vuursalamander en opmerkelijke libellen, zoals de gewone bronlibel, de kleine tanglibel en de beekrombout, alsook patrimoniale vogels zoals de zwarte ooievaar en de wespendif;

Overwegende dat de locatie het voorwerp van herstructureringswerken heeft uitgemaakt in het kader van het project LIFE+Herbages 11Nat/BE/001060, medegefinancierd door de Europese Unie en het Waalse Gewest;

Overwegende dat natuurreservaten soorten herbergen, waarvoor een wetenschappelijke monitoring noodzakelijk is; dat de wetenschappelijke monitoring acties inhoudt, die strijdig zijn met de in natuurreservaat toepasselijke beschermingsmaatregelen zoals het afnemen van plantenstukken of -individuen of het storen van diersorten, hun vangst en zelfs het doden ervan; dat die acties beperkt en uitgevoerd worden door personen die zich van de kwetsbaarheid van de betrokken populaties bewust zijn; dat ze dan ook niet gevaarlijk zijn voor die populaties;

Overwegende dat ten aanzien van handelingen die in het reservaat moeten worden verricht en die niet alleen kunnen afwijken van de verbodsbepalingen van artikel 11 van de wet van 12 juli 1973, maar ook van de verbodsbepalingen van de artikelen 2 tot en met 3bis van dezelfde wet, er dient te worden bepaald dat de procedure bedoeld in de artikelen 5 en 5bis van dezelfde wet van toepassing is en dat de krachtens deze artikelen toegestane afwijking ook geldt voor de afwijking van de verbodsbepalingen van artikel 11 van de wet van 12 juli 1973;

Overwegende dat, in het belang van de bescherming van de wilde fauna en flora en het behoud van de natuurlijke habitats van het reservaat, beheers- en inrichtingshandelingen verricht moeten worden zodat de natuurlijke verschijnselen niet in volle vrijheid kunnen evolueren;

Overwegende dat die beheers- en inrichtingshandelingen, die de instandhouding of de bevordering van bepaalde kwetsbare soorten beogen ten opzichte van andere niet kwetsbare soorten kunnen inhouden dat bij de wet van 12 juli 1973 op het Natuurbehoud verboden handelingen verricht moeten worden terwijl ze voordelig zijn voor de bescherming van de wilde fauna en flora alsook voor de instandhouding van de natuurlijke habitats van het reservaat en dat ze niet schadelijk zijn voor het behoud van de betrokken milieus in een gunstige staat van instandhouding;

Overwegende dat er bijvoorbeeld op niet-limitatieve wijze gewezen kan worden op de aanleg van vijvers die de wijziging van het bodemreliëf als gevolg heeft maar ook op de noodzaak te strijden tegen allesoverwoekerende plantensoorten, wat het wegnemen van struiken en het beschadigen van het plantendek inhoudt; of op de noodzaak om bijzondere gevoelige dieren- of planten soorten te beschermen tegen predatie door gewonere soorten, die bijgevolg gestrikt of verjaagd moeten kunnen worden d.m.v. geschikte technieken;

Overwegende dat het in principe niet mogelijk is om alle gevallen te overwegen waarin afwijkingen aan de beheersautoriteit verleend zouden moeten kunnen worden in het kader van de handelingen inzake de inrichting en het beheer van het reservaat, omdat men niet vooraf kan weten hoe de toestand zal evolueren;

Overwegende dat het dan ook opportuun lijkt om een algemene afwijking toe te kennen voor de verboden bedoeld in artikel 11 van de wet van 12 juli 1973 wanneer de beheerder van het reservaat handelingen verricht met het oog op de inrichting en het beheer van het reservaat in het belang van de bescherming van de wilde fauna en flora alsook van de instandhouding van de natuurlijke habitats van dit reservaat;

Overwegende dat deze afwijking bovendien niet leidt tot de afschaffing van deze verbodsbepalingen voor derden die het reservaat bezoeken en dat deze afwijking derhalve legitiem en evenredig is;

Overwegende dat voor de verrichtingen voor het beheer van het reservaat waarin het beheersplan van het reservaat niet zou voorzien, de directeur van de territoriaal bevoegde Buitendirectie van het Departement Natuur en Bos ertoe gemachtigd wordt om afwijkingen toe te staan van de verbodsbepalingen van artikel 11 van de wet van 12 juli 1973;

Gelet op de noodzaak voor de beheerders van de binnen de omtrek van het reservaat aanwezige waterlopen om onderhoudswerkzaamheden aan deze waterlopen te kunnen verrichten;

Overwegende dat voor deze verrichtingen voor het beheer van de waterlopen, de Directeur van de territoriaal bevoegde Buitendirectie van het Departement Natuur en Bossen ertoe gemachtigd moet worden om afwijkingen toe te staan van de verbodsbepalingen van artikel 11 van de wet van 12 juli 1973 en van de artikelen 2, 5, a), en m) en 7 van het ministerieel besluit van 23 oktober 1975;

Overwegende dat het gebruik van drones een veelvoud aan toepassingen vindt in de controle van de fauna, die zelfs veel minder storend kunnen blijken te zijn dan de traditionele methoden en dat drones voor de inzameling van biologische gegevens derhalve een alternatief middel zijn dat in bepaalde gevallen moet worden overwogen;

Overwegende dat in de literatuur melding wordt gemaakt van goede praktijken betreffende de keuze van het materieel, het vluchtplan en de geschikte reacties;

Overwegende dat monitoring- en bewustmakingsvideo's van belang zijn voor de bescherming van de wilde fauna en flora en het behoud van de natuurlijke habitats, of voor onderzoek en onderwijs;

Overwegende dat er dan ook dient te voorzien in de mogelijkheid voor de directeur van de territoriaal bevoegde Buitendirectie van het Departement Natuur en Bos om een uitzondering op het verbod op het overvliegen van drones toe te staan, mits dit geen afbreuk doet aan de natuurbeschermingsdoelstellingen die met de oprichting van het domaniale natuureservaat worden nagestreefd;

Op de voordracht van de Minister van Natuur;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Het domaniale natuureservaat "La Vallée d'Aise et Suchamps" beslaat de 22 ha, 15 a, 61 ca grond die aan het Waalse Gewest, aan de gemeente Bertrix en de gemeente Herbeumont en aan de vzw Natagora toebehoren met afwachting van hun teruggave aan het Waalse Gewest aan het einde van het project LIFE Herberge.

Deze grond zijn of waren kadastraal bekend als volgt:

Gemeente	Afdeling	Sectie	Plaatsnaam	Perceel	Opper- vlakke (ha)
Eigendommen van de gemeente Bertrix					
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Cote du Cul du Mont	146 V3 pie	0,0356
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Cotes du Cul du Mont	146 P3 pie	0,0073
			Subtotaal:		0,0429
Eigendommen van de gemeente Herbeumont					
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Wilbauroche	670 M	0,9990
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Wilbauroche	672 C	0,2430
			Subtotaal:		1,2420
Eigendom Natagora (vóór de teruggave aan het Waalse Gewest)					
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Lingle	158 C	0,3160
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Lingle	158 D	0,0680
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aise	151 B	0,4480
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aise	152 C	0,3245
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aise	155 C	0,4480
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aise	155 D	0,0075
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aise	155 E	0,0048
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aise	155 F	0,0280
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aise	157 A	0,5050
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aise	159 A	0,1280
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aise	159/02	0,0980
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aise	342 A	0,2170
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aise	347 K	1,7163
BERTRIX	1 - Bertrix	F	Prés d'Aisne	154	0,2460
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	620 A	0,0880
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	624 C4	1,4712
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	626 A	0,5873
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	628 K	0,3494
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	628 L	0,3663
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	630 A	0,2955
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	631 C	0,0848
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Prés de la Fortelle	646	0,5840
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Prés de la Fortelle	648	0,3350

Gemeente	Afdeling	Sectie	Plaatsnaam	Perceel	Opper- vlakte (ha)
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Prés de la Fortelle	647 A	1,0230
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Prés de la Fortelle	649 A	0,2480
				Subto- taal:	9,9876
Eigendom van het DGO1					
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	624 R3	0,2700
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Côte d'Aise	624/02/B	7,8210
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	620 B	0,0720
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Folo	678/03	0,0920
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	621 A	0,1500
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	623 C	0,0350
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	624 G3	0,0600
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	624 H3	0,4270
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	624 L3	0,2950
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	La Côte d'Aise	624 M3	0,0500
			Subtotaal:		9,2720
Eigendom van het DGO3					
BERTRIX	3 - Cugnon	B	Su Champ	479 B	0,0510
BERTRIX	3 - Cugnon	B	Suchamps	493/02/A	0,5140
BERTRIX	3 - Cugnon	B	Suchamps	493/02/B	0,0180
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Forêt d'Herbeumont	714	0,1290
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Forêt d'Herbeumont	715	0,1500
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Côte de Champion	650/02/A	0,7300
HERBEUMONT	1 - Herbeumont	A	Côte de Champion	650/02/B	0,0196
			Subtotaal:		1,6116
				Totaal:	22,1561

Na afloop van de huurovereenkomst van gronden met de innemingen van de Ardoisière van Bertrix, waarbij de gemeente Bertrix bovenvermelde percelen ter beschikking stelt van het Waals Gewest met het oog op de oprichting van een domaniaal natuurreservaat, worden ze van rechtswege uit de omtrek van dit domaniaal natuurreservaat gelaten, behalve indien deze huurovereenkomst overeenkomstig artikel 5 ervan wordt verlengd.

Na afloop van de terbeschikkingsovereenkomst van gronden met het oog op de oprichting van de domaniale natuurreservaten van Herbeumont ondertekend op 25 augustus 2014, waarbij de gemeente Herbeumont bovenvermelde percelen ter beschikking stelt van het Waals Gewest, worden ze van rechtswege uit de omtrek van dit domaniaal natuurreservaat gelaten, behalve indien deze huurovereenkomst overeenkomstig artikel 5 ervan wordt verlengd.

Het domaniale natuurreservaat is afgebakend op de in bijlage bij dit besluit opgenomen kaart.

Art. 2. Het bijzonder plan van beheer van het natuurreservaat wordt aangenomen en ligt ter inzage bij de houtvesterij van het Departement Natuur en Bossen waarop het reservaat zich bevindt.

Art. 3. Het personeelslid van de Waalse Overheidsdienst belast met het beheer van de domaniale natuurreservaten van de houtvesterij van Florenville is de hoofdingenieur-houtvester van het Departement Natuur en Bossen belast met het grondgebied waarop het reservaat zich bevindt.

Hij wordt bijgestaan door de territoriaal bevoegde Adviescommissie voor het beheer van de domaniale natuurreservaten.

Art. 4. In het belang van de wilde fauna en flora alsook van de instandhouding van de natuurlijke habitats van het reservaat kan worden afgeweken van de verbodsbepalingen van artikel 11 van de wet van 12 juli 1973 voor de uitvoering van de handelingen met het oog op de inrichting en het beheer van het reservaat, zoals omschreven in het beheersplan van het reservaat.

De Directeur van de territoriaal bevoegde Buitendirectie van het Departement Natuur en Bossen kan toestaan dat afgeweken wordt van de verbodsbepalingen van artikel 11 van de wet van 12 juli 1973 voor de uitvoering van de handelingen inzake het beheer van het reservaat die niet opgenomen zouden zijn in het plan van beheer van het reservaat.

Art. 5. In het belang van de wilde fauna en flora alsook van de instandhouding van de natuurlijke habitats van het reservaat en als het ook gaat om het afwijken van de verbodsbepalingen van de artikelen 2 tot en met 3bis van de wet van 12 juli 1973, is de procedure van de artikelen 5 en 5bis van dezelfde wet van toepassing en is de afwijking die krachtens deze artikelen wordt toegestaan, ook geldig voor het afwijken van de verbodsbepalingen van artikel 11 van de wet van 12 juli 1973.

Art. 6. In afwijking van het ministerieel besluit van 23 oktober 1975 is de jacht met hond aan de leiband toegelaten om gewond wild op te sporen. De hond mag vrijgelaten worden om het gewonde wild onbeweeglijk te maken.

Art. 7. Om de beheerders van de waterlopen die binnen de omtrek van het reservaat stromen de mogelijkheid te bieden de nodige onderhoudshandelingen uit te voeren, mag van de verbodsbepalingen van artikel 11 van de wet van 12 juli 1973 alsook van artikel 5 van het ministerieel besluit van 23 oktober 1975 houdende reglementering van de bewaking, de politie en het verkeer in de staatsnatuurreservaten, buiten de wegen die voor het openbaar verkeer openstaan, zoals gewijzigd bij het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 18 juli 1991, worden afgeweken, in het bijzonder:

- met mechanische of motorwerktuigen te verplaatsen buiten openbare wegen;
- het verkeer van gemachtigde personen buiten gebieden die openstaan voor het openbaar verkeer toestaan;
- over kap- graaf- en winningswerktuigen beschikke.

Die afwijkingen worden toegestaan mits inachtneming van de modaliteiten bepaald door de directeur van de territoriaal bevoegde Buitendirectie van het Departement Natuur en Bossen, bijgestaan door de territoriaal bevoegde Adviescommissie voor het beheer van de domaniale natuurreservaten, op een wijze die niet in strijd is met de natuurbehouddoelstellingen beoogd bij het oprichten van het domaniale natuurreservaat.

Art. 8. In afwijking van artikel 11, eerste lid, vijfde streepje, van de wet van 12 juli 1973 kan het overvliegen van het reservaat door een drone in het kader van het beheer, onderzoeken en wetenschappelijke controles of voor bewustmakingsdoeleinden worden toegestaan door de Directeur van de territoriaal bevoegde Buitendirectie van het Departement Natuur en Bossen, met inachtneming van de door hem vastgestelde voorwaarden en op een wijze die geen afbreuk doet aan de natuurbeschermingsdoelstellingen die met de oprichting van het domaniale natuurreservaat worden nagestreefd.

Art. 9. De toegang van het publiek in het reservaat wordt beperkt tot de behoorlijk bebakende wegen en plaatsen.

Art. 10. De Minister van Natuur is belast met de uitvoering van dit besluit.

Namen, 20 mei 2020.

De Minister-President,
E. DI RUPO

De Minister van Leefmilieu, Natuur, Bossen, Landelijke Aangelegenheden en Dierenwelzijn,
C. TELLIER

